مبدأیت مغارب در تحفظ بر رسم المصحف بخاطر فتوای مالک

پس اصل حرف این است: سه فضا هست؛ مصاحف الصحابه، مصاحف الامصار و خطأ الکاتب. آن چیزی که در بحث مصاحف الامصار میخواهم عرض کنم، یک بحث شفاف و روشنی نزد اهل فن است. ما نباید حفظ کتاب خداوند را به او یاد بدهیم. او خودش بلد است. از کارهایی که درجهان اسلام شده دو شعبه است؛ مشارقه و مغاربه. مشارقه اصلاً به این رسم المصحف اعتنائی نداشتند. تصنیفاتشان هم کم است. به قرائات اعتناء داشتند؛ آن هم بخاطر استدلالاتش. اما رسم المصحف اینطور نیست. دعامه رسم المصحف و اصلیترین نوشتهها برای اندلسیها و مغاربه است. برای کسانی است که مذهبشان مالکی بود. دانی را ببینید. دانی مالکی است. بعدها در مثل ابن جزری که شاید شافعی باشد ادامه یافت. اما کارهای اولیه را اینها را کردند. حال چرا؟اول مالک که فقیه آنها است گفته قرائت نافع سنت است؛ دوم اینکه گفت «اکتبوا علی کتبة الاولی»؛ مالک اجازه نداد به خط دیگری مصحف را بنویسند. البته خود دانی که مالکی است، میگوید دیگرانهم همه میگویند؛ مالک تصریح کرده و ماندهاست. شاید هم همینطور باشد.در المووسوعة الفقهیة میگویند همه فقها میگویند. عبارت المووسوعة الفقهیة الکویتیة را آوردهام. میگوید همه فقها به این صورت میگویند. مشکلی هم ندارد.

در چنین فضایی میگویند مالک گفته که همانطور بنویسید. چون مالک گفته خط را به هم نزنید، و به هم زدن آن را حرام میدانند، آن هایی که مالکی بودند بهخصوص محافظت بر رسم المصحف بهعنوان یک امر واجب شرعی نگاه کردهاند و کتاب نوشتهاند. یکی دیگر که بسیار مهم است، این است: کسی کهدر سندهای نقل این رسم المصاحف مصدریت دارد ، خود نافع است. دانی دو-سه کتاب دارد. یکی «المقنع فی رسم المصاحف الامصار»، یکی دیگر «المحکم فی نقط المصاحف». رسم و نقط دو فن مهمی است.

علی ای حال اینها اهل فن بودند. مطالبی گفتهاند که نزد خودشان واضح و آشکار است. ما اول تشخیص بدهیم اهل فن چه کسانی هستند، بعد ببینیم چه گفته اند. اهل فن معصوم نیستند؛ ما نمیخواهیم تعصب به خرج بدهیم. اما این هم که سریع بگوییم چه گفتید و رد کنیم، نباید به این صورت باشد. ما باید در فضای خود اهل فن قرار بگیریم و بعد حرف بزنیم. رسم المصحف یکی از فنی ترین علوم قرآنی است. بسیار دقیق است. عرض کردم من خیلی تأسف میخورم که سالها بر ما گذشت و حال داریم این را متوجه میشویم که چقدر فنی است. اوائل بحث برخورد میکردم اما بهعنوان یک فن اصلاً در ذهن من مطرح نبود. الآن میبینم چه دم و دستگاه ریشه داری است! مطالبی است که هر چقدر به دنبالش میروید به قدری مستند میشود که مثل خورشید در آسمان میشود. این کم است؟! بهخصوص اینکه رسم المصاحف با چشم دیده میشود. یعنی الآن هم میتوانید اثبات کنید. این خیلی جالب است. الآن به مصحف ده قرائتی نگاه کنید. در هر جا که قرائت عشر و مصاحف امصار اختلاف دارند، دقیقاً آورده است. یعنی وقتی قرائت «بظنین» و «بضنین» دو قرائت است، هر دو را آورده است. در متن اصلی قرائت حفص را آورده و در

حاشیه، مصاحف الامصار را دقیقاً آورده است. این خیلی مغتنم است.

بازبینی #2
ایجاد شده 12 ژوئن 2024 11:33:17 توسط ... .
به روزرسانی شده 20 ژوئن 2024 12:27:32 توسط ... .